

WYCHOWANIE DO ŻYCIA W RODZINIE. EDUKACJA SEKSUALNA

Zestawienie bibliograficzne w wyborze za lata 2018-2024
sporządzone w oparciu o zbiory
Publicznej Biblioteki Pedagogicznej RODN „WOM” w Częstochowie i jej filii.

Artykuły z czasopism

1. Blaski i cienie edukacji seksualnej : co naprawdę chroni dzieci przed wykorzystaniem? / Małgorzata M. Jankowska // Głos Pedagogiczny. - 2020/2021, nr 12/1, s. 77-80
2. Czy dziecko potrzebuje edukacji seksualnej? : 6 kluczowych obszarów życia przedszkolaka / Małgorzata Iwanek // Wychowanie w Przedszkolu. - 2022, nr 8, s. 26-30
3. Czy przedszkolak jest gotowy na rozmowy o seksualności? / Anna Jankowska // Bliżej Przedszkola. - 2019, nr 11, s. 12-15
4. Dlaczego pilnie potrzebujemy edukacji w zakresie seksualności / Agnieszka Walendzik-Ostrowska // Remedium. - 2023, nr 11, s. 12-14
5. Dlaczego rodzic powinien rozmawiać z dziećmi na temat rozwoju seksualnego? : "Mamo, Tato mam prawo pytać..." - materiały dla rodziców / Aleksandra Aszkiełowicz. - Zawiera propozycje ćwiczeń podczas spotkań z rodzicami // Edukacja Wczesnoszkolna. - 2019/2020, nr 2, s. 146-156
6. Dlaczego warto edukować seksualnie / Mariusz Z. Jędrzejko, Tomasz Kozłowski. - Etapy rozwoju seksualnego // Dyrektor Szkoły. - 2020, nr 10, s. 50-54
7. Dziecięca ekspresja seksualna w zabawie / Małgorzata Iwanek // Wychowanie w Przedszkolu. - 2022, nr 9, s. 33-35
8. Edukacja seksualna / Mariusz Z. Jędrzejko, Tomasz Kozłowski // Dyrektor Szkoły. - 2020, nr 4, s. 54-57
9. Edukacja seksualna w polskich realiach szkolnych / Małgorzata Iwanek // Głos Pedagogiczny. - 2022, nr 10, s. 33-36
10. Edukacja seksualna w wybranych krajach europejskich - charakterystyka / Urszula Kempieńska, Anna Nowak // Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze. - 2021, nr 3, s. 3-17
11. Eliminacje okręgowe IV edycji Olimpiady Wiedzy o Rodzinie - organizacja, przebieg, wyniki / Agnieszka Grudzińska // Częstochowski Biuletyn Oświatowy. - 2020, nr 3/4, s. 23-27
12. Etyka a problematyka seksualności osób z poważnymi, głębokimi niepełnosprawnościami / Marzenna Zaorska // Niepełnosprawność i Rehabilitacja. - 2018, nr 1, s. 42-53
13. Homo eroticus / Krzysztof Petek. // Guliwer. - 2021, nr 2, s. 45-48
14. Jak pracować z dziećmi nad akceptacją cielesności i jej różnorodności? : pornografia, media społecznościowe i zakrzywiony obraz ciała / Małgorzata Iwanek // Głos Pedagogiczny. - 2023, nr 2/3, s. 22-24
15. Jaka rodzina - taka przyszłość" - II edycja Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Rodzinie / Agnieszka Grudzińska // Częstochowski Biuletyn Oświatowy. - 2018, nr 1, s. 27-30
16. Moje dziecko na pewno "tego" nie robi! : kiedy, po co i jak rozmawiać z nastolatkiem o inicjacji seksualnej? / Marta Banout // Charaktery. - 2021, nr 3, s. 58-65
17. O początkach wychowania seksualnego w Polsce i kontestacji młodzieżowej na Zachodzie / Andrzej Jacewski ; rozm. Adam Fijałkowski, Julia Stępniewska, Piotr Zańko. - Zapis ostatniego wywiadu z Profesorem Andrzejem Jacewskim // Kwartalnik Pedagogiczny. - 2021, nr 1, s. 188-205
18. O sztuce szczęśliwego życia / Zbigniew Izdebski // Kwartalnik Pedagogiczny. - 2021, nr 1, s. 87-108

19. Pierwszy raz bez tabu : film "How to have sex", czyli edukacja seksualna w kinie / Jagoda Roszak // Głos Pedagogiczny. - 2024, nr 4, s. 48-49
20. Poglądy polityczne oraz posiadanie dzieci a spojrzenie Polaków na holistyczną edukację seksualną / Ernest Adach, Zuzanna Adach, Maciej Pastwa // Psychologia Wychowawcza. - Nr 23 (2022), s. 49-65
21. Promocja zdrowia prokreacyjnego na przykładzie realizacji warsztatów "W stronę dojrzałości" / Renata Krupa // Częstochowski Biuletyn Oświatowy. - 2018, nr 2, s. 47-48
22. Proporcje rozkładu materiału lekcji wychowawczych w zakresie wychowania rodzinnego i seksualnego w kl. I-IV szkoły zawodowej / Bernadeta Jabłońska // Lider. - 1995, nr 12, s. 12-14
23. Rodzina - wsparcie i tradycja, czyli Ogólnopolska Olimpiada Wiedzy o Rodzinie 2022 / Agnieszka Grudzińska // Częstochowski Biuletyn Oświatowy. - 2022, nr 3, s. 20-22
24. Różnice między wychowaniem do życia w rodzinie a edukacją seksualną prowadzoną według standardów WHO / Zbigniew Barciński // Częstochowski Biuletyn Oświatowy. - 2021, nr 2, s. 11-17
25. Seksualność małych dzieci / Izabela Fornalik // Wychowanie w Przedszkolu. - 2019, nr 5, s. 60-64
26. Seksualność małych dzieci / Izabela Fornalik // Psychologia w Praktyce. - 2020, nr 4, s. 29-36
27. Seksualność przedszkolaków / Izabela Czaja-Antoszek // Przedszkole. - 2019, nr 2, s. 52-55
28. Seksualność w Internecie - zagrożenia i korzyści dla rozwoju psychoseksualnego dzieci i młodzieży / Aneta Przedlacka // Meritum. - 2019, nr 3, s. 25-31
29. Socjalizacja do ról płciowych w kontekście dziecięcego myślenia o sobie i o swoich możliwościach / Małgorzata Iwanek // Wychowanie w Przedszkolu. - 2023, nr 3, s. 23-25
30. Ten temat pomińmy, czyli o edukacji seksualnej w Polsce : stan rzeczy oraz społeczno-psychologiczne jego konsekwencje / Kinga Kozłowska, Aleksandra Mądrawska // Język Polski w Szkole Podstawowej. - 2023/2024, nr 2, s. 73-86
31. Trudne pytania - jak rozmawiać z dzieckiem o seksualności? / Magdalena Godlewska, Magdalena Głowińska // Terapia Specjalna. - 2023, nr 30, s. 40-44
32. Trudny temat: edukacja seksualna / Dominik Haak ; rozm. Kinga Bartkowiak // Głos Pedagogiczny. - 2021, nr 2/3, s. 19-21
33. Warsztaty dla młodzieży "W stronę dojrzałości" / Barbara Charczuk // Częstochowski Biuletyn Oświatowy. - 2020, nr 3/4, s. 11-14
34. Wojewódzki etap Ogólnopolskiej Olimpiady Wiedzy o Rodzinie / Agnieszka Grudzińska // Częstochowski Biuletyn Oświatowy. - 2023, nr 1, s. 4-7
35. Zagrożenia seksualne w sieci / Maciej Frasunkiewicz // Dyrektor Szkoły. - 2021, nr 11, s. 40-43
36. Zakochanie, miłość, związek : relacje intymne osób z niepełnosprawnością intelektualną / Izabela Fornalik // Sygnał. - 2018, nr 9, s. 46-49
37. Zrozumieć siebie, czyli jak w praktyce wspierać seksualność osób z zespołem Downa / Katarzyna Paszkowska // Terapia Specjalna. - 2022, nr 23, s. 29-35
38. X Ogólnopolski Kongres Nauczycieli Wychowania do Życia w Rodzinie / Elżbieta Doroszuk // Częstochowski Biuletyn Oświatowy. - 2020, nr 3/4, s. 6
39. XI Ogólnopolski Kongres Nauczycieli Wychowania do Życia w Rodzinie pod honorowym patronatem Ministra Edukacji i Nauki / Elżbieta Doroszuk // Częstochowski Biuletyn Oświatowy. - 2021, nr 2, s. 4-5
40. XII Ogólnopolski Kongres Wychowania do Życia w Rodzinie / Agnieszka Grudzińska // Częstochowski Biuletyn Oświatowy. - 2022, nr 2, s. 4-7

Netografia

1. Edukacja Bez Tabu. Podręcznik do prowadzenia zajęć z młodzieżą na temat seksualności i relacji międzyludzkich / Carol Hunter-Geboy [online] <https://www.advocatesforyouth.org/wp-content/uploads/storage/advfy/documents/life%20planning%20education%20polish.pdf>
2. Edukacja seksualna. Polska [online] <https://edukacjaseksualna.com/>

3. Edukacja seksualna w szkołach – jest, czy jej nie ma? /Aleksandra Żyłkowska [online] <https://web.swps.pl/strefa-psyche/blog/relacje/18707-edukacja-seksualna-w-szkolach-jest-czy-jej-nie-ma>
4. Jaka jest rola rodziców w wychowaniu i edukacji dziecka?/ Małgorzata Grabas. – Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Strzelinie [online] <https://www.poradnia-strzelin.edu.pl/index.php/artykuly/68-jaka-jest-rola-rodzicow-w-wychowaniu-i-edukacji-dziecka>
5. Nuda szkolnego wychowania do życia w rodzinie / Marzena Buchnat, Iwona Chmura-Rutkowska, Anna Gulczyńska // STUDIA EDUKACYJNE NR 51/2018 [online] <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/se/article/download/26104/23820/54108>
6. Obwieszczenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 27 października 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie sposobu nauczania szkolnego oraz zakresu treści dotyczących wiedzy o życiu seksualnym człowieka, o zasadach świadomego i odpowiedzialnego rodzicielstwa, o wartości rodziny, życia w fazie prenatalnej oraz metodach i środkach świadomej prokreacji zawartych w podstawie programowej kształcenia ogólnego [online] <https://isap.sejm.gov.pl/isap.nsf/download.xsp/WDU20230002431/O/D20232431.pdf>
7. Rodzicielstwo i wychowanie. Materiały edukacyjne zgromadzone na stronie Fundacji „Dajemy dzieciom siłę” [online] <https://edukacja.fdds.pl/course/index.php?categoryid=29>
8. Rodzina i jej wpływ na wychowanie dziecka / Wyższa Szkoła Bezpieczeństwa [online] <https://www.wsb.net.pl/pedagogika/rodzina-i-jej-wplyw-na-wychowanie-dziecka/>
9. SPEAKEASY. Scenariusz. Program do pracy z młodzieżą rozpoczynającą zbyt wcześnie inicjację seksualną. Projekt realizowany w ramach programu operacyjnego wiedza edukacja rozwój 2014-2020 współfinansowanego ze środków europejskiego funduszu społecznego. EDUKACJA ALTERNATYWNA I DOSKONALENIE ZAWODOWE [online] <https://pcproswiecim.pl/wp-content/uploads/2019/06/Speakeasy.pdf>
10. Standardy edukacji seksualnej w Europie. Podstawowe zalecenia dla decydentów oraz specjalistów zajmujących się edukacją i zdrowiem [online] https://www.bzga-whocc.de/fileadmin/user_upload/Dokumente/BZgA_Standards_Polish.pdf
11. Wychowanie do życia w rodzinie. Portal dla nauczycieli i wychowawców [online] <https://www.wdz.edu.pl/dla-nauczyciela-i-dyrektora/zasady-wdz/>
12. Wypalenie rodzicielskie i jego związek z przemocą wobec dzieci (podcast) [online] <https://web.swps.pl/strefa-psyche/blog/relacje/25151-wypalenie-rodzicielskie-i-jego-zwiazek-z-przemoca-wobec-dzieci-podcast>

